

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-247

19.3.2024

Watercircles Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Lekkasje fra vann-/avløpsrør – plutselig – dekningsmessig brudd- og følgeskade?

Sikrede oppdaget fuktmerker på soverommet og meldte om skade til foretaket. Foretaket engasjerte en takstmann, som oppga at det sannsynligvis var lekkasje fra vann-/avløpsrør. Skjøten på røret hadde fått tæring, og lekkasjen hadde ført til at himling, vegg og gulv på soverommet var oppfuktet. Rørleggerfirmaet som utførte arbeidene hos sikrede mente derimot at det ikke var noe galt med røret, men at skjøten hadde "sklidd fra hverandre". Foretaket avsto krav om dekning under henvisning til at brudd- og følgeskaden ikke hadde oppstått plutselig. Sikrede var uenig og anførte at selve rørbruddet skjedde plutselig. Nemnda kom til at vannskaden ikke hadde oppstått plutselig, samt at vannskaden heller ikke var en følge av en dekningsmessig bruddskade.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for vannskade.

Sikredes forsikring omfatter:

A Bygningsskadeforsikring

Forsikringen dekker plutselige og uforutsette skader på forsikret bygning som er angitt i punkt A.1 og D, med unntak og begrensninger som følger av disse vilkår, generelle vilkår og Forsikringsavtaleloven. Forsikringen gjelder fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden. Utgifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt. Forsikringen gjelder bare for skade som inntreffer i den tid Selskapets ansvar løper etter forsikringsavtalen og Forsikringsavtaleloven (FAL). Når det er spesifisert i forsikringsbeviset at forsikringen er begrenset til å omfatte skader ved brann, begrenses vilkårets del A tilsvarende til å gjelde punktene A.1.1 - A.1.3.2.

A.1.4 Rørbrudd, gass, vann og annen væske

Forsikringen gjelder for

1 bruddskade på bygnings rørledning for gass, vann og annen væske herunder radiator, v.v. bereder eller -beholder, septiktank, pumper, drenskum, fyrkjele o.l.

(...)

Unntatt er:

(...)

f skade grunnet rust, korrosjon eller elde, materialfeil, konstruksjonsfeil, uriktig montasje, mekanisk feil, slitasje, setninger, frost / tele og manglende vedlikehold. Følgeskade er imidlertid omfattet.

(...)

2 skade ved utstrømming av gass, vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr

- ved brudd eller lekkasje.

- ved oversvømmelse fra slikt tilknyttet utstyr.

Sikrede meldte 5.6.23 om fuktmerker i bolig til foretaket.

Foretaket engasjerte takstmann, som etter besiktigelse 6.6.23 fremla følgende skaderapport:

SKADEÅRSAK:

Sannsynligvis lekkasje fra vannrør, kjøkken ombygget i 2012 og da er vannrør skjøtet i veggen bak kjøkkenskap. Følgeskader i etasjen under, der det er soverom.

SKADEFORLØP:

Det er sannsynligvis en skjøt som har fått tæring, denne skjøten er sannsynligvis loddet sammen og deg har blitt lekkasje her i 1 etasjen når det har blitt en liten lekkasje. Det lekker lite men det er blitt oppfuktet over tid i himling og i veggen. Gulvet er oppfuktet i soverom og litt i gangen.

Når oppstod skaden:

(...)

Tidligere eller utviklet skade: Ja

(...)

Skadeomfang

Skader i panelhimling lkvm

Skader i veggpanel 2 kvm

(...)

Oppsummering

Skadeårsak er ikke avdekket, men det er med stor sikkerhet vannlekkasje fra vannrør eller avløp.

Foretaket avsto kravet 9.6.23 og anførte at skaden hadde materialisert seg over tid og derfor ikke var en plutselig skade slik forsikringen forutsatte.

Sikrede påklaget foretakets avgjørelse:

Vannskaden i ett av røra har helt klart kommet plutselig, hvordan det er mulig å definere som noe som skjer over tid er en spekulativ setning. Vi har bodd der i 40 år og ALDRI hatt vannlekkasje. Plutselig kom den nå, og det er derfor vi har forsikring. Dersom og atte det ska l skje plutselig.

(...)

Har også vært i kontakt rørleggerfirma som utførte jobben, og de sier det samme som oss. Så vi er HELT uenig i din definisjon, skaden/vannlekkasjen er selvsagt plutselig. Anten er det vann, eller så er det ikke vann.

Foretaket opprettholdt sitt standpunkt 14.6.23.

Sikrede var fremdeles uenig i avslaget og ba et rørleggerfirma om å vurdere skaden.

Rørleggerfirmaet beskrev arbeidene utført hos sikrede 15.6.23 slik:

Da vi kom og veggen var åpnet viste det seg fort at det ikke var noe galt med vannrør.

Det var et vertikalt avløpsrør i soveromsveggen som hadde sklidd i fra hverandre.

Dette ble fikset og klamret bedre enn det hadde vært.

Foretaket opprettholdt avslaget 1.8.23 og viste til at "skaden (har) utviklet seg over tid".

Foretaket opplyste i brev av 22.12.23 at:

Under vilkårpunktet A 1.4 dekker vi bruddskader på rør, dersom skadeårsaken ikke er nevnt under unntakene. Følgeskadene er imidlertid dekket uavhengig av om selve skadeårsaken ikke er dekket.

Likevel har vi i vilkårpunkt A tatt forbehold om at skaden må være plutselig og uforutsett. Dersom skaden ikke er plutselig og uforutsett, faller også erstatningen bort for følgeskadene.

(...)

Vannskaden på soverommet er vurdert under punktet om følgeskader, men er avslått da skaden har pågått over tid, og således ikke er plutselig og uforutsett.

Sikrede krever dekning under villaforsikringen. Etter at panelet ble fjernet, avdekket sikrede brudd på avløpsrøret som er omfattet av vilkårenes pkt. A.1.4. Selve rørbruddet skjedde plutselig. Takstmannens påstand om at lekkasjen skyldes dårlige kobberrør fra 80-tallet som har tæret opp i loddeskjøten over tid, stemmer ikke.

Soverommet i første etasje brukes sjeldent. Det kan derfor ha gått flere dager uten at sikrede oppdaget skade på dette rommet. Vann har muligens lekket fra avløpsrøret og misfarget panelet i førsteetasjen.

Det har vært vanskelig å få kontakt med foretaket og få tilbakemelding i saken. Til tross for at sikrede fremla ny informasjon, holdt foretaket fast ved sitt avslag.

Forsikringsforetaket avviser ansvar. Skaden har ikke oppstått plutselig, men over tid. Vilåret for "plutselig skade" gjelder uavhengig av om det var mulig for sikrede å oppdage skaden tidligere.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for vannskade i bygning.

Sikredes forsikring omfatter "plutselige og uforutsette skader på forsikret bygning som er angitt i punkt A.1 og D". Ifølge vilkårene pkt. A.1.4.2 omfatter forsikringen "skade ved utstrømming av gass, vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr – ved brudd eller lekkasje".

Det første spørsmålet er om vannskaden er "plutselig og uforutsett".

Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten". Lagmannsretten la i LG-2016-148681, jf. også LH-2023-848, til grunn at plutselig betyr at "noe skjer raskt i motsetning til hendelser som utvikler seg over tid, men formuleringen sier ikke noe om hvor raskt hendelsen må utvikle seg". I LA-2020-186926 kom lagmannsretten til at "skaden – i form av frostsprengning av flis som åpnet bygningen for vanninntrengning – oppsto i løpet av noen timer og innenfor et døgn". Skaden anses da å være "plutselig", men dette angir ikke hvor lang tid som kan aksepteres før man ikke lenger regner skaden som plutselig. Langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12–13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lengre tid, jf. f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640. LH-2023-848 legger "dette til grunn" uten at spørsmålet kom på spissen i saken.

Den aktuelle skaden omfatter ifølge de fremlagte opplysninger himling, vegger og gulv. Skaderapporten til takstmannen angir at skadeårsaken "med stor sikkerhet (er) vannlekkasje fra vannrør eller avløp". Takstmannen skriver videre at "det er blitt oppfuktet over tid i himling og i veggen. Gulvet er oppfuktet i soverom og litt i gangen".

Rapporten tilsier at skaden på vegg og i himling har oppstått over tid, og ikke i løpet av én dag. Det er imidlertid en vesentlig svakhet ved rapporten at takstmannen ikke har åpnet de skadede partier for å sjekke lekkasjen bak. På den annen side er det heller ikke sannsynlig at så omfattende skader på vegg og himling skal materialisere seg i løpet av én dag, og det er ikke fremlagt sakkyndig dokumentasjon som støtter et slikt tidsperspektiv. Det er derfor ikke dokumentert at vannskaden er omfattet av vilkårs pkt. A.1.4.2.

Forsikringen omfatter videre ifølge vilkårene pkt. A.1.4.1 "bruddskade på bygnings rørledning for ... vann og annen væske". Også for dette dekningspunktet gjelder at skaden må ha oppstått plutselig og uforutsett, jf. pkt. A.

Sikrede anfører at det har skjedd en plutselig bruddskade på avløpsrøret. Skaderapporten til R. angir at "det ... med stor sikkerhet (er) vannlekkasje fra vannrør eller avløp". Kjøkkenet ble renoveret i 2012, og vannrørene ble da skjøtet i veggen bak kjøkkenskapet. Ifølge takstmannen er det "sannsynligvis en skjøt som har fått tæring, denne skjøten er sannsynligvis loddet sammen og de(t) har blitt lekkasje".

Rørleggerfirmaet som utførte arbeidene hos sikrede 15.6.23 ga følgende beskrivelse av situasjonen:

Da vi kom og veggen var åpnet viste det seg fort at det ikke var noe galt med vannrør.

Det var et vertikalt avløpsrør i soveromsveggen som hadde sklidd i fra hverandre.

Dette ble fikset og klamret bedre enn det hadde vært.

Nemnda forstår dette slik at vann har lekket fra en skjøt på vann-/avløpsrøret. R. mener skjøten "sannsynligvis" har fått tæring, mens rørleggerfirmaet mener det ikke er noe galt med røret, men at skjøten har "sklidd fra hverandre". Siden rørleggerfirmaet utførte arbeidet, mener nemnda denne uttalelsen må tillegges mest vekt. Uttrykket "bruddskade" betyr at materialet i røret går i stykker slik at det er brudd tvers gjennom materialet. At skjøten i røret sklir fra hverandre er i så fall ikke "bruddskade". Dette er derfor ikke omfattet av forsikringen.

Når det ikke foreligger "bruddskade" er det heller ikke dekning for mulige følgeskader etter vilkårene A.1.4.1 bokstav f.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).